

- 1 Brány školy otvorené
- 2 Prvé dojmy z praxe
- 3 Polrok vo výrobe
- 4 Z rozboru BOZP vyberáme
- 5 Kultúrne aktuality
- 6 Predstavujeme trénera kolkárov

Foto: I. Kardhordová

120 rokov od vysviacky Kostol pre železiarov

V rímsko - katolíckom kostole svätého Štefana Uhorského v Podbrezovej sa konala 26. augusta 2012 svätá omša pripomínajúca 120 rokov od slávnostnej vysviacky. Kostol na sklonku devätnásteho storočia postavili podbrezovské železiarne pre svoje osadenstvo. Viliamovi Wagnerovi po nástupe do funkcie

(Pokračovanie na str. 5)

Prázdniny skončili, hurá do školy...

Prvý týždeň majú študenti za sebou ŠKOLY OPĽ OŽILI

Nový školský rok sa začal pre študentov našich súkromných škôl 3. septembra slávnostným nástupom pred areálom škôl, za účasti členov pedagogického zboru a zástupcu zriaďovateľa Ing. Jozefa Marčoka, podpredsedu Dozornej rady ŽP a.s. a riaditeľa ŽP Šport, a.s.

V slávnostnom príhovore Ing. Anna Pavlusová, riaditeľka Súkromnej strednej odbornej školy hutnickej ŽP (SSOŠ) a Súkromného gymnázia ŽP (SG), študentov oboznámila s povinnosťami, školským kódexom a mimoškolskými aktivitami.

SG ŽP. Do prvých ročníkov nastúpilo 71 žiakov do odborov hutník operátor, mechanik strojov a zariadení, mechanik mechatronik a obrábáč kovov a na gymnaziálne štúdium 45.

Riaditeľka pripomenula pravidlá odmeňovania za prácu v ŽP v odbornej príprave,

gického zboru, do ktorého prišli noví pedagógovia - Mgr. Marcela Korimová, Mgr. Miroslava Medvedová, Mgr. Janka Morongová, Mgr. Martina Stieranková a Mgr. Mária Teniaková.

V závere slávnostného nástupu vystúpil zástupca zriaďovateľa Ing. Jozef Marčok, ktorý študentom zaželal veľa úspechov do nového ročníka a zdôraznil, že „...len dobre pripraveným šťastie praje.“

(vk)

Foto: A. Nociarová

Vyzdvihla skutočnosť, že zriaďovateľ zabezpečil aj pre školský rok 2012-2013 výborné podmienky pre zabezpečenie bezproblémovej prevádzky, výučby a mimoškolskej činnosti žiakov. Súkromné školy ŽP disponujú učebňou informatiky, počítačovou sieťou a internetom, nechýbajú v nich triedy na výučbu cudzích jazykov a odborných predmetov, programovanie CNC strojov, učebňa pneumatiky a hydrauliky a iné učebne. Kvalitný proces vzdelávania sa v nich zabezpečuje prostredníctvom najmodernejších vyučovacích prostriedkov - interaktívnych tabúl, či multi-mediálnej techniky. Toto všetko čaká v novom školskom roku na 405 študentov, z toho 266 zo SSOŠ ŽP a 139 zo

prospechové štipendium pre žiakov SG, ako aj pri dodržiavaní štatútu bezpečnosti s motiváciou pre najlepšie triedy. Študentov prvých ročníkov zaujali možnosti vybavenia bankomatovými kartami a dochádzkový systém realizovaný prostredníctvom čipových kariet, slúžiacich aj na objednávanie stravy.

V priebehu prázdninových mesiacov sa menili nielen interiéry, ale aj exteriéry areálu školy. Renovácia pokračovala s cieľom zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre užívateľov objektov. Pribudli nové okná, upravený bol vstup do budovy a vrátnica, práce pokračovali aj v priestoroch internátu..

Nový školský rok priniesol aj zmeny v zložení pedago-

Víťazka letnej krížovky

Znenie tajníčky letnej krížovky z Podbrezovana č. 17: „Každý je vo svojom dome kráľom.“ Cenu víťahkyne Eve Vengerovej z odboru práce a miezd venovala Ing. Věra Buláková, riaditeľka ŽP BYTOS s.r.o.

Foto: V. Kúkolová

Daň z príjmov fyzických osôb
Český daňový systém sa vyvíjal podobne ako slovenský. Spravidla, nerada to priznávam, slovenskí zákonodarcovia kopírovali pokročilejší systém daní v Česku. Českú republiku sme z pohľadu daní predbehli akurát v roku 2004, kedy bola zavedená tzv. rovná sadzba dane 19%. Tá je však v dnešnej dobe už minulosťou.

Češi uplatňovali systém progresívneho zdaňovania so štyrmi daňovými pásmami do roku 2008, kedy prešli na systém jednotnej daňovej sadzby a super hrubej mzdy. Aj napriek tomu je však daňový systém Česka naďalej považovaný za pomerne zložitý, obsahujúci mnoho výnimiek a jeho základným znakom sú úľavy na dani či skôr známe daňové bonusy.

Zdaniteľné príjmy fyzickej osoby sa delia do 5 základných skupín a to príjmy zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov, príjmy z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti, príjmy z kapitálového majetku, príjmy z prenájmu a napokon ostatné príjmy. Fyzické osoby si dosiahnuté príjmy môžu znížiť o nezdaniteľné časti základu dane, ktoré však na rozdiel od Slovenska nie sú osobného charakteru, ale vzťahujú sa skôr k výdavkom bežného života. Medzi základné nezdaniteľné časti patria:

- poskytnuté dary schváleným výchovno-vzdelávacím inštitúciám, politickým stranám alebo cirkvi vo výške minimálne 2% z príjmu alebo 1000 CZK avšak najviac 10% z dosiahnutého príjmu,
  - úroky z hypotekárneho úveru na vlastné bývanie až do výšky 300 000 CZK ročne (u nás neexistuje!),
  - príspevky na životné poistenie ako aj penzijné pripoistenie, (u nás už neexistuje!),
  - príspevky platené odborovým organizáciami a vo výške 1,5% z dosiahnutého príjmu, najviac však vo výške 3 000 CZK,
  - nezdaniteľná časť v prípade invalidných občanov.
- Vypočítanú daňovú povinnosť si naši susedia môžu znížiť ešte o niekoľko daňových bonusov a to na daňovníka, manželku/la žijúceho s daňovníkom v spoločnej domácnosti, ako aj na žiaka a študenta pripravujúceho sa na budúce povolanie, čo je podobné ako na Slovensku. Čo sa týka

Dane v Európe

Česko

V prípade samostatne zárobkov činných osôb a živnostníkov sa používa rovnaký systém skutočných alebo paušálnych výdavkov ako na Slovensku. Zatiaľ čo na Slovensku prišlo k zjednoteniu úrovne paušálnych výdavkov, tak v Českej republike stále využívajú diferencovaný systém. A tak poľnohospodári a remeselníci si svoje príjmy môžu znížiť až o 80%, ostatné samostatne zárobkovo činné osoby až o 60% a v prípade iných ako už spomenutých príjmov je to 40%. Pre porovnanie, na Slovensku je jednotný paušálny výdavok vo výške 40% a je jedno, či si takýto výdavok uplatní remeselník alebo herec.

Sadzba dane je stanovená na úrovni 15%, čo možno na prvý pohľad evokuje pomerne nízke daňové zaťaženie, avšak treba poznamenať, že českí zamestnanci platili dani z príjmov z super hrubej mzdy, t. j. zo mzdy zvýšenej o odvody zamestnávateľa. Z tohto dôvodu si daňový systém mohol dovoliť stanoviť nižšiu sadzbu dane lebo efektívna daňová sadzba bola v konečnom dôsledku vyššia. Avšak zmeny, ktoré súčasný vládny kabinet priniesol a stále prináša sa dotkli aj tejto oblasti a systém super hrubej mzdy bol zrušený s tým, že sadzba dane z príjmov fyzických osôb do roku 2015 stúpne na úroveň 19%. Zmeny sa dotknú aj odpočítateľných položiek, ktoré sa zredukovávajú a upravujú. Do daňovej sústavy sa zaviedie aj nám už známa zamestnanecká prémie a z predmetu dane sa vylúčia dividendy (v súčasnosti zdaňované sadzbou 15%) a ostatné zisky. Zo zdanenia sa vylúčia aj kapitálové zisky, avšak len za určitých podmienok.

Daň z príjmov právnických osôb

Stanovenie základu dane právnických osôb je veľmi obdobné ako na Slovensku. Čo sa týka

daňovej sadzby, tak tá sa postupne zredukovala z pôvodných 24% uplatňovaných v roku 2007 na súčasných 19%. Daňový systém pozná i zníženú 5% daňovú sadzbu, ktorá sa uplatňuje v prípade príjmov z investičných, podielových a penzijných fondov. Na Slovensku táto daň stúpne na predpokladaných 23%.

Česká republika ako mnohé ostatné európske štáty v súčasnosti uplatňuje zdaňovanie pasívnych príjmov, t. j. dividend (15%), úrokov (15%), licenčných poplatkov (15%) a iných kapitálových príjmov. Česko umožňuje umorovanie strát počas obdobia 5 rokov a rovnako aj odpočet výdavkov vynaložených na vývoj a výskum, ako aj odpočet darov na verejno-prospešný účel.

Miestne dane

Česko v rámci miestnych daní, deregulovaných do rúk samospráv, uplatňuje okrem základne dane z nehnuteľnosti založenej na hodnotovom princípe i daň z dedičstva a darovania a daň z prevodu a prechodu nehnuteľnosti. Okrem nich uplatňuje aj cestnú daň, v rámci ktorej podnikateľom poskytuje daňové úľavy, ak pri preprave tovaru využívajú kombinovanú dopravu a šetria tak životné prostredie.

Daň z pridanej hodnoty

Daň z pridanej hodnoty je v Česku rozdelená na dve úrovne a to základnú 20% a jednu zníženú 14% (v minulom roku 10%). Znížená sadzba dane sa uplatňuje v prípade potravín, liekov, zdravotníckej starostlivosti a zdravotníckych pomôcok, dodávok vody, dopravy, kníh, tlačie a novín či ubytovacích služieb. Česká republika však plánuje postupne zníženie sadzby dane z pridanej hodnoty úplne zrušiť a zjednotiť ju na úrovni súčasnej základnej sadzby. Spotrebné dane sú harmonizované s EÚ.

Environmentálne dane

Česká republika okrem tzv. zelených daní, ktoré uplatňujú členské štáty v rámci spoločného systému spotrebných daní, zaviedla aj špeciálne environmentálne dane uvalené na zemný plyn určený na pohon motorov a výrobu tepla, ako aj na uhlie určené na konečnú spotrebu či na uhlie určené na výrobu tepla. Špeciálnej environmentálnej dani sa však nevyhla ani vyrobená elektrická energia.

Ing. Alena Kvačkajová, Edú
Zdroj: Verlag Dashöfer

* anketa * anketa * anketa *

Ocitnúť sa po skončení štúdia na úrade práce je dnes žiaľ už skoro samozrejmosťou. O to vzácnejšie je, že absolventom Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej Železiarni Podbrezová poskytuje zriaďovateľ neoceniteľnú možnosť – zamestnať sa. Hoci počas štúdia navštevujú odbornú prax vo výrobe materskej firmy, predsa v pozícii zamestnanca je to už iné. Zaujímalo nás, ako vnímajú prvé týždne v našej spoločnosti. Využili sme príležitosť návštevy Hutníckeho múzea v rámci školenia novoprijatých zamestnancov a tú istú otázku sme položili aj dvom absolventom vysokoškolského štúdia:

PRVÉ DOJMY Z PRACOVISKA

Pýtala sa O. Kleinová + foto

Michal BAMBURA,
absolvent SSOŠH ŽP hutník operátor

- Ako absolvent súkromnej školy Železiarni Podbrezová som prichádzal do styku s výrobou už aj počas odbornej praxe, akurát, že vtedy som pracoval v prevádzkárňach nového závodu a do práce som nastúpil do starého závodu do oceliarnie. Hoci to bolo pre mňa niečo iné, som spokojný, aj kolektív je dobrý.

Ján ČREP, absolvent
SSOŠH ŽP mechanik elektrotechnik

- Tiež už fabriku poznám, keďže ja som mechanik elektronik, aj počas praxe sme prešli celý závod. Poznal som aj starý aj nový závod. Mne bolo prakticky jedno, kde nastúpim, všade bol dobrý kolektív. Dostal som sa do oceliarnie a páči sa mi, že tí starší zamestnanci sú celkom ústretoví a poradia ako na to.

Filip ĎURICA,
absolvent SSOŠH ŽP

- Praxoval som v mechanickej údržbe a nastúpil som do valcovne bezšvíkových rúr. Som tu už mesiac, hoci je to krátka doba na nejaké hodnotenie, myslím si, že do kolektívu som zapadol a som celkom spokojný.

Tomáš ŠULKO,
absolvent SSOŠH ŽP

- Ja už robím dva mesiace. Počas školy som chodil na prax do valcovne bezšvíkových rúr a po skončení školy som nastúpil do ťahárne rúr. Mne sa na mojom prvom pracovisku celkom páči, som v pohode, spokojný, aj kolektív je dobrý.

Ing. Vladimír HANZEN,
absolvent Materiálovo
technologickej fakulty v Trnave

- Nastúpil som do údržby do funkcie výrobného technológa pre údržbu. Prichádzať do styku s výrobným cyklom v takom rozsahu a pracovať v prevádzkárni, kde sa vyrábajú súčiastky ako náhradné dielce pre výrobné linky v širokom sortimente, to je výborná vstupná prax do života. Robím síce len druhý mesiac, ale je to dobré. V kolektíve je už viac skúsených, postarších kolegov, ale s ochotou pomôžu a to sa mi veľmi páči, pretože mne sa tie rady určite zídu.

Ing. Michal TRUBAČ,
absolvent STU Bratislava

- Vyštudoval som odbor automatizácie, preto som nastúpil do centrálnej údržby do strediska automatizácie. Pracujem prvý mesiac, zatiaľ sa so všetkým len oboznamujem, ale ako vstupná prax je to dobré.

Ilustračné foto z areálu ŽP objektívom A. Nociarovej

Súčasťou je aj koľajová doprava.

F: A. Nociarová

PRVÝ POLROK V DOPRAVE

Ako hodnotíte prvý polrok vo vašej prevádzkarni?

- Ekonomické výsledky prevádzkarnie doprava sú závislé na potrebe a požiadavkách na prepravu materiálu železničnou a cestnou dopravou, ktoré zabezpečujeme pre výrobnú a obslužnú prevádz-

karne. Pretože výrobný proces prebieha nepretržite, podarilo sa aj nám v doprave dosiahnuť dobré výsledky a zabezpečiť požiadavky bez sklzov. Len pre ilustráciu, za prvých šesť mesiacov bolo v stredisku železničná doprava vykonaných 12 237 obslúh lo-

komotívou a „rozposunovaných“ 44 607 železničných vozňov. Vo dňoch motorových vozidiel v stredisku cestná doprava najazdili za toto obdobie spolu 150 303 kilometrov, odpracovali 22 180 hodín na rôznych mechanizmoch. Okrem našej nosnej činnosti –

zabezpečovania technologickej prepravy pre ŽP a.s., sa nám darí udržiavať aj pomer externých výkonov, kde je v stredisku cestná doprava podiel 24,57 percenta v celkových výkonoch strediska. Tieto úlohy sa nám darí plniť aj vďaka zručnosti a odbornosti zamestnancov v našich údržbárskych strediskách. V prvom polroku došlo aj k čiastočnej obnove vozového

Ing. Peter Krajan, vedúci dopravy

sebou ešte jednu investičnú akciu v stredisku koľajová doprava, a to nákup lokomotívy radu T 419.15 po generálnej oprave, ktorá momentálne prebieha v spoločnosti CZ LOKO, a.s. Takýmto spôsobom sa nám podarilo čiastočne omladiť vozový park lokomotív. Verím, že jazdné a prevádzkové vlastnosti dosiahnuté inou konštrukciou lokomotívy a ergonomickým usporiadaním stanovišťa rušňovodiča vo vežovej kabíne, z ktorej je dobrý výhľad na všetky strany, ako aj konštrukcia výstupných schodíkov a priestorov pre posunovača prispievajú k zlepšeniu bezpečnosti prevádzky. Príchod lokomotívy a odovzdanie do prevádzky v Podbrezovej predpokladáme v prvom októbrom týždni.

Čo očakávate od druhého polroku?

- V druhom polroku očakávam, že

bude situácia vo výrobnom procese ŽP a.s. stabilná a že budeme môcť úspešne plniť pracovné úlohy súvisiace s prepravou materiálu. Dúfam, že všetky školenia a inštruktáže, ktoré vykonali majstri a vedúci stredísk po nehodových udalostiach a incidentoch padli na úrodnú pôdu a že sa v druhom polroku vyvarujeme takýmto udalostiam. Úspech záleží v každom jednotlivcovi v pracovnom kolektíve. Máme pred

sebou ešte jednu investičnú akciu v stredisku koľajová doprava, a to nákup lokomotívy radu T 419.15 po generálnej oprave, ktorá momentálne prebieha v spoločnosti CZ LOKO, a.s. Takýmto spôsobom sa nám podarilo čiastočne omladiť vozový park lokomotív. Verím, že jazdné a prevádzkové vlastnosti dosiahnuté inou konštrukciou lokomotívy a ergonomickým usporiadaním stanovišťa rušňovodiča vo vežovej kabíne, z ktorej je dobrý výhľad na všetky strany, ako aj konštrukcia výstupných schodíkov a priestorov pre posunovača prispievajú k zlepšeniu bezpečnosti prevádzky. Príchod lokomotívy a odovzdanie do prevádzky v Podbrezovej predpokladáme v prvom októbrom týždni.

Ako hodnotíte prvý polrok vo vašej prevádzkarni?

- Výsledky dosiahnuté v prvom polroku tohto roka dokazujú, že bol úspešný. Vyrobili sme 102 509 ton rúr, čo je o 2 108 ton viac v porovnaní s plánom. Z uvedeného objemu bolo 66 503 ton rúr určených na predaj, zvyšok na ďalšie spracovanie v ťahárni rúr a obľúbenej prevádzkarni. Vo finančnom

Ing. Milan Mutiš, vedúci valcovne bezšvíkových rúr

vyjadrení sme vyrobili tovar za 63,2 milióna eur, čo v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka predstavuje zvýšenie o 10,5 milióna eur. Uvedené výsledky sme dosiahli hlavne vďaka zvýšeniu kadencie valcovacej trate a zvýšeniu jej časového využitia. Včasné zabezpečenie zákaziek umožnilo tvorbu optimálnejších mesačných valcovacích programov, s menším množstvom prestávok valcovacej trate.

Darilo sa nám aj v oblasti kvality. Plánované limity materiálových a vlastných nepodarkov boli podkročené.

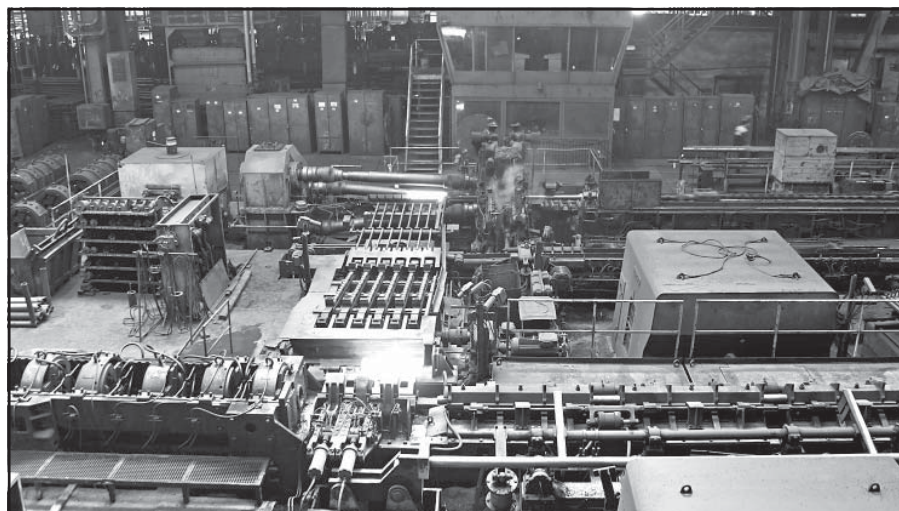
K skvalitneniu činnosti došlo aj v prevádzkovej údržbe, o čom svedčí zníženie percenta mechanických a elektrických porúch v porovnaní s minulým rokom o 1,87 percenta.

Čo očakávate od druhého polroku?

- V druhom polroku nás čaká realizácia niekoľkých investičných akcií, z ktorých spomeniem zmenu materiálu tržných tyčí, zmenu mazadla a s nimi spojené nové zariadenia na mazanie tyčí a úprava chladenia tyčí. Realizácia a skúšobná prevádzka je pripravovaná na začiatok septembra

Z hľadiska zabezpečovania zákaziek bude zrejme situácia v porovnaní s prvým polrokom zložitejšia. Avizovaná je nižšia

VO VALCOVNI BEZŠVÍKOVÝCH RÚR

Pohľad do valcovne bezšvíkových rúr objektívom A. Nociarovej

výroba presných rúr, s ktorou súvisí výroba lúp pre ťaháren rúr. Verím, že zníženie objemu výroby

pre ťaháren rúr vykryjeme vyšším objemom realizácie valcovaných rúr tak, aby nebolo potrebné zní-

žovať objemy stanovené vykonávacím plánom.

(ok)

Firma Nissan, japonský automobilový výrobca postaví na juhu krajiny, v štáte Aquascalientes už svoj tretí výrobný závod. Nová investícia bude stáť bezmála dve miliardy amerických dolárov a ako uvádza tlačová správa, bude dva a polkrát väčšia ako dve predchádzajúce. Ročne z jej výrobných liniek vzíde až 175 tisíc automobilov a súčasťou závodu bude aj priemyselný park pre subdodávateľov a stredisko testovania kvality.

Závod Beltrame, s ročnou kapacitou 110 000 ton, v meste Marghera pri Benátkach zatvára svoju prevádzku. Dodával produkty pre výrobcov lodí a ťažkých mechanizmov. Vedenie plánovalo v priebehu troch – štyroch mesiacov preinvestovať na zvýšenie efektívnosti desať miliónov eur. Nakoľko komplikovaná situácia na trhu s oceľou pretrváva, manažment sa rozhodol

Zo sveta ocele

ukončiť činnosť závodu a o prácu tak príde 119 zamestnancov. Do budúcnosti hrozí, že Beltrame zatvorí aj svoje ďalšie prevádzky – v meste San Giovanni Valdarno v Toskánsku.

Ruskému výrobcovi ocele – spoločnosti Mechel sa nedarí znížiť dlhodobý dlh a preto hrozí odpredaj niektorých rumunských divízií. Straty v Rumunsku vznikli nielen z dôvodu nedostatku zákaziek, ale aj pre nedávne výrazné zvýšenie cien elektrickej energie. Celkový dlh predstavuje okolo jedenásť miliárd eur.

Oceliarska oblasť koncernu ThyssenKrupp je v červených číslach a koniec krízy je v ne-dohľadne. Nové oceliarske závody v Brazílii a v USA, ktorých sa chce koncern zbaviť, zaznamenávajú aj v treťom kvartáli straty.

Kvôli slabému dopytu v Európe bol v minulých dňoch už na nemeckých pracoviskách zavedený skrátený pracovný čas. Analytici síce počítajú s tým, že ThyssenKrupp v segmente Steel Europe bude naďalej písať červené čísla, ale ako celok vykáže na konci roka zisk pred úrokmi a zdanením.

Americký výrobca ocele U.S. STEEL zaznamenal v druhom kvartáli tohto roku pokles zisku o 55 percent a vyrobil 101 miliónov USD. V roku 2011 dosiahol zisk 222 miliónov dolárov. Podnik so sídlom v Pittsburghu dodáva výrobcom automobilov, domácich spotrebiteľov a stavebnému priemyslu. Jednou z príčin poklesu je vyšší dovoz a vyššie náklady na údržbu. Dovozy ocele USA v prvých šiestich mesiacoch

roku 2012 stúpol v porovnaní s uplynulým rokom o 212 percent. Oznamil to americký oceliarsky zväz AISI.

Oceliarske závody, ktoré patrili k členským podnikom čínskeho zväzu CISA, v prvom polroku 2012, v porovnaní s minulým rokom, zaznamenali pokles zisku o 95,8 percenta na 2,4 miliardy čínskych yuano, ako oznámila čínska spravodajská agentúra Xinhua. Medzi členskými podnikmi CISA je registrovaných 200 najväčších oceliarskych podnikov v krajine. Zväz, ktorý má podporu čínskej vlády, oznámil, že čínske oceliarske podniky zaplavujú trh prebytočným množstvom výrobkov a dostávajú tak ceny pod tlak. CISA už apeloval na centrálnu vládu v Pekingu, aby urobila daňové uvoľnenie na export oceliarskych výrobkov. Exportnú daň vláda zaviedla v júni roku 2010.

Svet ocele

REGISTROVANÉ PRACOVNÉ ÚRAZY (RPÚ)

Obdobie	Počet úrazov	Početnosť na 100 zamestnancov	Zameškané kalendárne dni	% PN
I. polrok 2012	28	0,83	1 470	0,24
I. polrok 2011	23	0,68	1 171	0,19
Rozdiel +-	5	0,15	299	0,05

Za prvých šesť mesiacov roka bolo v spoločnosti 28 registrovaných pracovných úrazov a zameškaných 1470 kalendárnych dní. Pri porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka ide o zvýšenie o 5 RPÚ a 299 zameškaných kalendárnych dní.

Z dvadsiatich ôsmich RPÚ nebol v sledovanom období, v zmysle zákona č. 124/2006 Z.z., zaznamenaný závažný pracovný úraz.

K zvýšeniu pracovnej úrazovosti (PÚ) došlo v oceliarni, valcovní bezšvíkových rúr, ťahárni rúr a energetike, naopak pokles bol zaznamenaný v centrálnej údržbe.

Podľa počtu pracovných úrazov na 100 zamestnancov bola najvyššia PÚ zaznamenaná vo valcovní bezšvíkových rúr, doprave a ťahárni rúr. Priemerná početnosť za akčiovú spoločnosť dosiahla hodnotu 0,83, tzn. zvýšenie v porovnaní s minulým rokom o 18,1 percenta. Z podrobnejšieho rozboru vyplýva, že najviac úrazov bolo v strediskách – keramika (oceliareň), výroba rúr a expedícia (valcovňa bezšvíkových rúr), žihacie pece a rovnacia deliaca linka (ťaháreň rúr) a kolajovej doprave (doprava).

V oblasti PÚ žien bolo zaznamenaných päť úrazov, z toho dva v ťahárni rúr a tri vo

Početnosť a zameškané kalendárne dni pri RPÚ

Obdobie	Prevádzkarne / odborné útvary									
	Vo	Vvr	Vt	Vd	Gork	Te	Tcú	Td	Ez	Ost.
I. polrok 2012	3	11	10	-	-	1	1	2	-	-
I. polrok 2011	2	7	7	-	-	-	5	2	-	-
Rozdiel +-	+1	+4	+3	-	-	+1	-4	-	-	-

Pracovná úrazovosť podľa jednotlivých prevádzkarní a odborných útvarov

valcovní bezšvíkových rúr (v porovnaní s minulým rokom zvýšenie o tri úrazy).

Z dôvodu pracovných úrazov bolo vymeškaných 1470 kalendárnych dní (v porovnaní s minulým rokom zvýšenie o 299 dní), priemerné percento pracovnej neschopnosti bolo 0,24 (zvýšenie o 0,05), priemerný denný stav práceneschopných tvorili ôsmi zamestnanci (zvýšenie o dvoch) a priemerná liečba jedného prípadu PÚ trvala 52,5 dňa (zvýšenie o 1,5 dňa).

Z rozboru poranených častí tela vyplýva:

- 12 úrazov dolnej končatiny (6 úrazov členka, 2 nohy vrátane kolena, 2 prsta na nohe, 1 nohy od členku dole a v jednom prípade išlo o viac postihnutých oblastí dolnej končatiny),
- 11 úrazov hornej končatiny (8 úrazov prsta, 1 ramena a ramenného kľbu, 1 ruky vrátane lakťa, 1 zápästia),
- 2 úrazy hlavy (1 úraz tvárovej

časti, 1 úraz oka),
- 1 úraz chrbta, vrátane chrbtice a chrbtových stavcov,
- 1 úraz trupu (hrudný kôš, rebra, vrátane kľbov a lopatiek),
- 1 úraz celého tela – postihnutie viacerých oblastí.

Najčastejšie zdroje úrazov:

- 46,43 percenta pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov,

- 35,71 percenta materiál, bremená a predmety.

Najčastejšie príčiny úrazov:

- 64,29 percenta nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon,

- 17,86 percenta chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska),

- 14,29 percenta používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, vrátane konania bez oprávnenia,

Z analýzy stavu bezpečnosti a hygieny práce za I. polrok 2012 v ŽP a.s. vyberáme:

proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore.

Najčastejší pracovný proces:

- 46,43 percenta výroba, spracovanie, skladovanie,

- 28,57 percenta pohyb, vrátane pohybu na palube dopravného prostriedku,

- 25 percent iné práce týkajúce sa pracovného procesu – zosťavovanie, príprava,

inštalácia, montáž, demontáž, rozoberanie, údržba, oprava, ladenie, nastavenie, čistenie pracovných plôch, strojov, odstraňovanie odpadu.

Najčastejšia špecifická pracovná činnosť:

- 57,14 percenta pohyb, ako chôdza, beh, stúpanie, klesanie, nastupovanie, vystupovanie, pohyby na mieste a iné,
- 32,14 percenta manipulácia

s predmetmi – uchopenie, uchytenie, zovretie, ukladanie na vodorovnej ploche, upevňovanie, vešanie, zdvíhanie, ukladanie na zvislej ploche.

Najčastejší materiálový činiteľ:

- 32,14 percenta povrchy na prízemí – povrch zeme a podlahy,

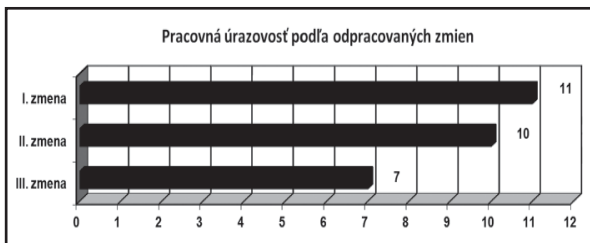
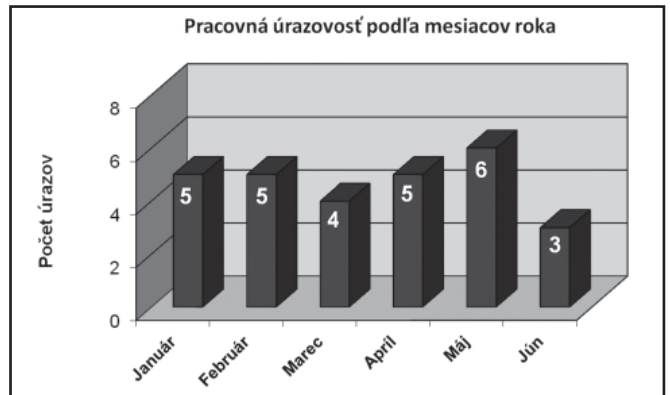
- 14,28 percenta materiály, predmety, výrobky, súčiastky strojov a dopravných prostriedkov,

- 7,14 percenta nemobilné a mobilné žeriavy, žeriavy namontované na vozidlách, zavesené pojazdné žeriavy, kladkostroje so zaveseným bremenom,

- 7,14 percenta príslušenstvo na skladovanie, regálové systémy, stojany na palety a palety,

- 7,14 percenta pevné časti stavieb nad zemou (strechy, terasy, dvere a okná, schody, plošiny),

- 7,14 percenta tvarovacie stroje – kalandrovaním, váľaním, valcovými lisami (vrátane lisov na papier).

NEPRACOVNÁ ÚRAZOVOSŤ

V hodnotenom období bolo zaznamenaných 93 nepracovných úrazov a vymeškaných 5076 kalendárnych dní (v porovnaní s minulým rokom ide o zvýšenie o 6 úrazov a 537 dní). Početnosť na sto zamestnancov predstavovala 2,77 (zvýšenie o 0,20), priemerné percento PN bolo 0,83 (zvýšenie o 0,09), 28 zamestnancov predstavovalo priemerný denný stav PN (zvýšenie o 3). Jeden prípad bol priemerne liečený 55 dní (zvýšenie o 3).

Akčiová spoločnosť Železiarne Podbrezová s cieľom rozšíriť sociálno-zamestnanecké výhody, uzavrela aj pre tento rok s Allianz – Slovenskou poisťovňou, a.s., zmluvu o úrazovom poistení svojich zamestnancov. Poistenie sa vzťahuje na všetky úrazy, ku ktorým došlo pri pracovnej i mimopracovnej činnosti po celých 24 hodín a poistenie sú všetci zamestnanci ŽP a.s. a dcérskych spoločností – v zmysle PO 176. V priebehu prvého polroka Allianz SP plnila celkom 138 poistných udalostí a postihnutým bolo zo skupinového úrazového poistenia vyplatených 7 367,74 eura za denné odškodné, pobyt v nemocnici a sťaženie spoločenského uplatnenia.

EVIDOVANÉ PRACOVNÉ ÚRAZY (EPÚ)

V zmysle zákonov Národnej rady SR č. 461/2003 Z.z. – o sociálnom poistení a č. 437/2004 Z.z. – o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, majú zamestnanci ŽP a.s. nárok na odškodné aj pri pracovných úrazoch, ktorých zranenie si nevyžaduje pracovnú neschopnosť, t.j. pri evidovaných pracovných úrazoch. V týchto prípadoch je potrebné ošetrovanie lekárom, lekárska správa a spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze, ktoré

sú podkladom k oznámeniu poistenej udalosti, na základe ktorej má zamestnanec nárok uplatniť si náhradu za bolesť.

V prvom polroku bolo 28 EPÚ (v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2011 došlo k zvýšeniu o 10 úrazov), z toho 10 v ťahárni rúr, 7 vo valcovní bezšvíkových rúr, 5 v oceliarni, 4 v centrálnej údržbe, 1 v odbore riadenia kvality a 1 v energetike. Z podrobnejšieho rozboru vyplýva, že najviac úrazov bolo v strediskách: keramika a EOP (oceliareň),

výroba lúp a linka kotlových rúr (valcovňa bezšvíkových rúr), úpravňa a príprava výroby (ťaháreň rúr), prevádzková strojná údržba (centrálne údržba).

V oblasti pracovnej úrazovosti žien boli zaevidované dva úrazy vo valcovní bezšvíkových rúr (zvýšenie 1). Podľa početnosti bola najvyššia EPÚ v oceliarni, valcovní bezšvíkových rúr a ťahárni rúr.

Najčastejšie zdroje úrazov:

- materiál, bremená a predmety (53,57 percenta),

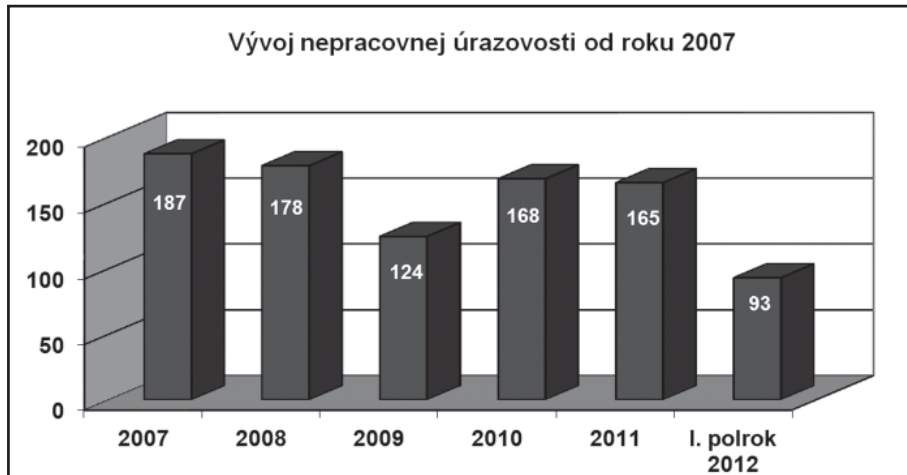
- pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov (21,43 percenta).

Najčastejšie príčiny úrazov:

- nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (64,29 percenta),

- chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (21,43 percenta),

- používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu, atď. (10,71 percenta).

Kostol pre železiarov

(Dokončenie zo str. 1)

riaditeľa železiarní pripadla okrem iného aj úloha usku-točniť požiadavku veriacich – vybudovať v Podbrezovej kostol. Po predchádzajúcom cirkevnom súhlase dal riaditeľ vyhotoviť plány a rozpočet, ktorý predložil 10. júna 1890 biskupskému úradu na posúdenie. Biskup I. Bende 12. júna 1890 plán schválil. Staviteľom kostola bol Samuel Huszág. Postavili ho na výšine Pyramis blízko Lobkowicovho pamätníka. Podbrezovské železiarne už vtedy patrili medzi najväčšie a najúspešnejšie železiarne Uhorska a kostol bol reprezentatívnu stavbou, ktorá zároveň charakterizovala aj prosperitu novodobého Uhorska. Vyjadrená bola obrazom svätca Štefana Uhorského – širiteľa kresťanstva, panovníka a zakladateľa uhorského štátu v 11. storočí. Jednolodový kostol má znaky novogotickej architektúry, modernej v devätnástom storočí. Pozoruhodná je rebrová klenba, oporné polovičné piliere s listovými hlavicami, nádherné novogotické pozdĺžne aj kruhové okná s farebnými vitrážami vyrobené v dielni Forgó a spol. v Budapešti. Kostolné lavice, dvere, rámy obrazov

krížovej cesty, bočné oltáre, sú zhotovené v novogotickom štýle umeleckou drevorezbou. Unikátne použitie kovu charakterizuje železiarsku výrobu. Nástenné maľby vytvoril Andrej Stolmann a Karol Lorenz. Pozoruhodný je hlavný oltár, ktorý vyhotovili umeleckí klampiari zo železnej, lakovanej a pozlátenej platne. Kostolná veža bola pôvodne vybavená štyrmi zvonmi, z toho tri boli odliate v Hronci a jeden pochádzal z moštenického hámra. Najväčší niesol meno patróna kostola Štefana, druhý bol Imrich, tretí Ladislav a štvrtý Florián. Posviacka zvonov sa uskutočnila ešte pred slávnostným odovzdaním kostola, 5. júna roku 1892. Dva zo zvonov padli za obeť rekvirácie počas prvej svetovej vojny. Kostol Štefana – kráľa bol slávnostne vysvätený za účasti banskobystrického sídelného biskupa Imricha Bendeho 21. augusta 1892. Tento kostol nesporne patrí medzi významné historicko – kultúrne pamiatky, dokumentujúce železiarske tradície a kultúrnu úroveň obce Podbrezová.

Z historických podkladov zaznamenala O.K.

Zišli sme sa na počesť 10. výročia úmrtia cyklistického „fandu“ a nadšenca Vladimíra Kašu

Bicyklom na Kráľovej holi

Posledný tohtoročný augustový víkend využili niektorí športovo zameraní informatici na lákavú cyklotúru na Kráľovu hoľu. V peknom, trochu veternom, ale slnečnom počasí sa odvážne popasovali s náročným terénom kráľovohoľskej cesty mladí, ale aj tí skôr narodení. Stúpanie dlhé 14 kilometrov (od odbočky z hlavnej cesty na Šumiac) s prevýšením takmer 1200 metrov, s priemerným stúpaním takmer 10 a maximum 13 %, zvládli všetci účastníci v športovej pohode. Spolu i s pozvanými hosťami si na vrchole urobili spoločné foto a pokochali sa krásnymi pohľadmi na Vysoké Tatry a okolitú prírodu. S obdivom sledovali umenie, okrem iných i podbrezovských rogalistov a paraglidistov, ako aj krásu automobilových veteránov, ktorí tiež v ten istý deň okupovali vrchol horehronskej pýchy. Na šumiackom, vynovenom námestí sme si naživo a s obdivom vypočuli hrdelné vibrácie domácich folkloristov a potom sme sa vrhli proti vetru dolu Hronom domov. Náročných viac než 70 kilometrov sme zvládli v slušnom 3,5 hodinovom čase a azda si z toho urobíme i tradíciu. Takže vy ostatní, ktorí ste tento rok zaváhali alebo ste o nás nevedeli, pridajte sa na rok k nám, určite neofutujete.

Ďakujem všetkým za ich účasť i za vytvorenie nezabudnuteľnej športovej atmosféry a súdržnosti, plnej adrenalínu a radosti z pohybu.

J.O.

Zisk vraciame
do systému
zdravotnej
starostlivosti

Staňte sa aj vy členom rodiny našich poistencov

V roku 2012 sme **vrátili späť do systému** zisk vo výške **4 milióny 571 tisíc 603 €**. Celá táto suma bude použitá na zníženie počtu poistencov na čakacích listinách, predovšetkým na operácie bedrových, kolenných kĺbov a operácie súvisiace so srdcovo cievnyimi ochoreniami.

Call centrum **0850 003 003**

www.vszip.sk

Podľa údajov Štatistického úradu SR zohľadňujúcich výsledky sčítania 2011 bol k 31. decembru 2011 priemerný vek obyvateľa Banskobystrického kraja 39,62 roka. Priemerný vek muža v kraji predstavoval 37,87 roka, priemerný vek ženy 41,26 roka. V porovnaní s rokom 2010 sa priemerný vek obyvateľa kraja zvýšil o 0,27 roka (u mužov zvýšenie o 0,27 roka, u žien zvýšenie tiež o 0,27 roka). Priemerný vek obyvateľa Slovenskej republiky (39,05 roka) v roku 2011 bol o niečo nižší ako v Banskobystrickom kraji. Z

Bude vás zaujímať

hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou v kraji vek 32 rokov. V kraji žilo 11 179 obyvateľov práve v tomto veku (5 722 mužov a 5 457 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 40, v tom 8 mužov a 32 žien.

Z hľadiska štruktúry obyvateľstva kraja v roku 2011 prevládalo obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64 r.). Počet obyvateľov v

tomto veku dosiahol k 31. decembru hodnotu 474 597, čo predstavuje 71,89 %. V tom bolo 237 464 mužov (74,31 % podiel všetkých mužov v kraji) a 237 133 žien (69,63 % podiel všetkých žien v kraji). Druhou najpočetnejšou skupinou bolo obyvateľstvo v poproduktívnom veku (65+ r.), s počtom 87 543 (13,26 %). Kým u mužov je v tejto vekovej skupine podiel 10,02%, u žien je to výrazne viac

- 16,30%. Obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 roční) bolo ku koncu decembra 2011 spolu 97 988 (14,84 %), v tom 50 065 chlapcov a 47 923 dievčat.

Starutí populácie kraja možno dokumentovať pri porovnaní rokov 2011 a 2001. Trvale sa znižuje početnosť obyvateľstva v predproduktívnom veku, narastá početnosť obyvateľstva v produktívnom a poproduktívnom veku. Dlhodobu sa tiež zvyšuje priemerný vek obyvateľstva. Predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 roční) zaznamenala v porovnaní s rokom 2001 pokles o 17,7 %. V absolútnych číslach to znamená pokles o 21 020 obyvateľov. Kým v roku 2001 tvoril podiel tejto zložky 17,99 %, v roku 2011 bol podiel spomínaných 14,84 %. Priemerný vek obyvateľstva kraja vzrástol od roku 2001 o 2,81 roka.

Index starutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva, dosiahol v roku 2011 v kraji hodnotu 89,34. Znamená to, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá v kraji viac ako 89 obyvateľov v poproduktívnom veku (65+ r.). V roku 2011 boli pre výpočet indexu starutia použité nové hodnoty, nakoľko došlo k zmenám vo vekových intervaloch v produktívnom a poproduktívnom veku. Vekový interval 15-59M resp. 15-54Ž nahradil interval 15-64 r. u produktívneho veku a vekový interval 60+M resp. 55+Ž nahradil interval 65+ r. u poproduktívneho veku. Po prepočte indexu starutia v roku 2010 podľa vekových intervalov platných v roku 2011 dosiahol v roku 2010 index starutia hodnotu 88,05 (medziročný nárast hodnoty indexu o 1,29).

Okres Banská Bystrica: podľa údajov Štatistického úradu SR zohľadňujúcich výsledky sčítania 2011 bol k 31. decembru 2011 priemerný vek obyvateľa okresu Banská Bystrica 40,67 roka. Priemerný vek muža v okrese

predstavoval 39,04 roka, priemerný vek ženy 42,16 roka. Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou vek 32 rokov. V okrese žilo presne 2 040 obyvateľov práve v tomto veku (1 005 mužov a 1 035 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 5, v tom 2 muži a 3 ženy. Osemnásť a viac ročných žilo k 31. decembru 2011 v okrese spolu 93 834 obyvateľov. Počet obyvateľov okresu v predproduktívnom veku (0-14 roční) predstavoval 14 202 (podiel 12,77%). V produktívnom veku (15-64 r.) žilo v okrese spolu 82 437 obyvateľov (podiel 74,15 %), v tom 40 210 mužov a 42 227 žien. V poproduktívnom veku (65+ r.) žilo v okrese 14 541 obyvateľov (podiel 13,08 %). Index starutia v okrese dosiahol hodnotu 102,39, teda na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadalo viac ako 102 obyvateľov v poproduktívnom veku.

Okres Brezno: podľa údajov Štatistického úradu SR, zohľadňujúcich výsledky sčítania 2011, bol k 31. decembru 2011 priemerný vek obyvateľa okresu Brezno 39,97 roka. Priemerný vek muža v okrese predstavoval 38,29 roka, priemerný vek ženy 41,56 roka. Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou vek 37 rokov. V okrese žilo presne 1 054 obyvateľov práve v tomto veku (549 mužov a 505 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 3, všetky ženy. Osemnásť a viac ročných žilo k 31. decembru 2011 v okrese spolu 52 483 obyvateľov. Počet obyvateľov okresu v predproduktívnom veku (0-14 roční) predstavoval 9 349 (podiel 14,59 %). V produktívnom veku (15-64 r.) žilo v okrese spolu 45 712 obyvateľov (podiel 71,34 %), v tom 23 112 mužov a 22 600 žien. V poproduktívnom veku (65+ r.) žilo v okrese 9 015 obyvateľov (podiel 14,07 %). Index starutia v okrese dosiahol hodnotu 96,43, teda na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadalo viac ako 96 obyvateľov v poproduktívnom veku.

Jedálny lístok 10. – 16. september 2012   **Jedálny lístok 17. – 23. september 2012**

<p>Pondelok <i>Polievky: údeninová, pečivo</i> <i>cesnaková s haluškami, pečivo</i> Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa Bravčový rezeň na srbský spôsob, ryža, šalát Zemiakové placky, zakysanka Šalát švajčiarsky s tofu, pečivo Pečená ryba s bylinkami, mexická zelenina Makový závin s jablkami, kakao Bageta salámová so šalátom Ovocný balíček</p> <p>Utorok <i>Polievky: mexická, pečivo</i> <i>karfiolová, pečivo</i> Vyprážený morč. rezeň oviarsky, zem., šalát Bravčové mäso na paprike, cestovina Držky na diabolský spôsob, knedľa Šalát zo surovej zeleniny s jogurtom, pečivo Rizoto natural so zeleninou Tvarohový nákyp s višňami Bageta moravská Údená krkovička, pečivo</p> <p>Streda <i>Polievky: terchovská, pečivo</i> <i>krupicová so zeleninou, pečivo</i> Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa Kuracie prsia prírodné, zel. ryža, šalát Špenátový prívarok, volské oko, zemiaky Pestrý cestovinový šalát Top šalát s kuracím mäsom, pečivo Moravský koláč, kakao Bageta s pikantným mäsom Mliečny balíček</p> <p>Štvrtok <i>Polievky: fazuľová kyslá, pečivo</i> <i>sedliacka, pečivo</i> Kuracie steho na smotane s hlivami, cestovina Hovädzí závitok hrádocký, zemiaky, šalát Pizza zeleninová so salámou Pikantný syrový šalát, pečivo Kuracie prsia s brokolicou a mandľami, zel. obloha Buchty na pare s lekárom, kakaov. posýпка, kakao Celozrná bageta syrová Pečené kačacie steho, pečivo</p> <p>Piatok <i>Polievky: hřístková, pečivo</i> <i>kačacia s cestovinou, pečivo</i> Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát Bravčové steho hamburské, knedľa Vyprážený karfiol, zem., tatárska omáčka Hydinový šalát, pečivo Pečené zemiaky s parad. omáčkou Šúfance so strúhankou Bageta Gurmán Ovocný balíček</p> <p>Sobota <i>Polievka: kelová s ryžou, pečivo</i> Vyprážená údená krkovička v cestíčku, zem., šalát Morčacie mäso na hubách, tarhoňa, uhorka Bageta s kuracím mäsom</p> <p>Nedeľa <i>Polievka: oravská fazuľová, pečivo</i> Sviečková hovädzia pečienka, knedľa Kuracie prsia s ananásom a syrom, ryža, šalát Bageta šampiňónová so šunkou</p>	<p>Pondelok <i>Polievky: hovädzia s peč. haluškami, pečivo</i> <i>paradajková s ryžou, pečivo</i> Bravčový rezeň belehradský, opek. zemiaky, uhorka Jelenie ragú s brusnicami, cestovina Zemiakové knedličky s údeným mäsom, kapusta Lahôdkový šalát, pečivo Ohnivý kuracie steho orientálne, zelen. obloha Čučoriedkový koláč, kakao Bageta Apetito Mliečny balíček</p> <p>Utorok <i>Polievky: furmanská, pečivo</i> špenátová so syrovými haluškami, pečivo Pečené morčacie steho, červ. kapusta, knedľa Pražská hovädzia pečienka, ryža, šalát Vyprážená treska plnená brokol. a syr., zemiaky, šalát Cestovinový šalát s kapiou a salámou Bravčové mäso na kari korení so zeleninou Langoše s kečupom Bageta s pikantným mäsom Vyprážený bravčový rezeň, pečivo</p> <p>Streda <i>Polievky: držková, pečivo</i> <i>zeleninová s liatym cestom, pečivo</i> Hydinové ražniči, zemiaky, šalát Bravčové steho bratislavské, cestovina Plnená hlávková kapusta, knedľa Šalát grécky, pečivo Opekané tofu, hrachová kaša, volské oko, uhorka Palacinky s džemom a čokoládou Bageta salámová so šalátom Ovocný balíček</p> <p>Štvrtok <i>Polievky: prešporská, pečivo</i> <i>goralská, pečivo</i> Maďarský hovädzí guláš, knedľa Plnený bravčový závitok, ryža, šalát Tortelíny so šunkou, syrová omáčka Šalát parížsky, pečivo Kelový karbonátok, zemiaky, šalát Šišky s Nutelou, kakao Bageta moravská Pečená bravčová krkovička, pečivo</p> <p>Piatok <i>Polievky: boršč s mäsom, pečivo</i> <i>rolnícka, pečivo</i> Pečené kuracie steho, tarhoňa, šalát Vypráž. brav. rezeň, zem. šalát s majonézou Klužská kapusta Šalát strukovinový miešaný, pečivo Zapekaný baklažán s hyd. mäsom a zeleninou Dukátové buchtíčky s vanilkovým krémom Bageta s kuracím mäsom Mliečny balíček</p> <p>Sotoba <i>Polievka: krúpková, pečivo</i> Bravčové mäso na čínsky spôsob, ryža, šalát Poľovnícka hovädzia pečienka, knedľa Celozrná bageta syrová</p> <p>Nedeľa <i>Polievka: slovenská hubová, pečivo</i> Astúrsky bravčový rezeň, zemiaky, šalát Kuracie prsia na paprike, cestovina Bageta Gurmán</p>
---	---

8. ročník inšpiratívneho festivalu s medzinárodnou účasťou

DIVADELNÁ CHALUPKA

18. septembra 2012

BREZNO

19. hod. sála MsDK, DS Homo Fuge, Púchov:

SIR HALEWYN (vstupné 4 €)

19. hod. sála MsKS, DS ŠOK, Šafa

KYANID O PIATEJ (vstupné 2 €)

19. septembra 2012

BREZNO

19. hod. sála MsDK, DS Jirásek, N. Bydžov (CZ)

LIMONÁDOVÝ JOE (vstupné 4 €)

21.30 Synagóga, DS ŠOK, Šafa

KYANID O PIATEJ (vstupné 3 €)

HRIŇOVÁ

19. hod. sála MsKS, DS Zasesmelendve, Nitra

4.48 PSYCHÓZA (vstupné 2 €)

20. septembra 2012

BREZNO

19. hod. sála MsDK, Divadlo COMMEDIA, Poprad

NEPREBUDENÝ (vstupné 4 €)

21.30 Synagóga, DS Zasesmelendve, Nitra

4.48 PSYCHÓZA (vstupné 3 €)

HRIŇOVÁ

19. hod. sála MsKS, DS Jirásek, N. Bydžov (CZ)

LIMONÁDOVÝ JOE (vstupné 2 €)

V Synagóge v Brezne sa 31. augusta, za účasti predstaviteľov Stredoslovenského osvetového strediska Banská Bystrica, Mestského kultúrneho strediska Brezno, Železiarní Podbrezová a.s., Horehronského múzea Brezno, autorov výstavy a širokej verejnosti, uskutočnila vernisáž výstavy **NAPÍSANÉ SVETLOM**.

Expozícia, ktorá je osobnou výpoveďou siedmich členov fotografického zoskupenia GRANUS - Aleny Sojkovej, Petra Berčíka, Petra Halmosa, Dušana Seiferta, Martina Sojku, Pavla Valenta a Ferdinanda Hrablaya, ponúka ich pohľady na svet blízky i vzdialený a ľudí v ňom. Ich tvorba návštevníkov prenesie na

NAPÍSANÉ SVETLOM

breznianske lazy, do slovenských dedín a každodenného života v nich. Objektív našej spolupracovníčky Aleny Sojkovej približuje aj ťažký, ale naplnený život ľudí na indonézske ostrovoch. Z prostredia automobilových prete-

kov sú zábery ďalšieho železiara Pavla Valenta. Športovú tematiku rozšírili pohľady na netradičné liečenie v teplodzdušných balónoch... Zhrnuté do jednej vety - autori svojim srdcom i citlivým okom zaznamenali krásne a zaujímavé

okamihy zo svojho života.

„Výstava Napísané svetlom obsahuje veľa príbehov, rôzne žánre zobrazenia, je v nej mnoho spracovaných tém, každá z nich si žiada svoj čas. Ponorte sa do týchto príbehov, nájdite si cestu k auto-

rom a vychutnajte si ich tvorbu,“ povedala predsedníčka fotoklubu Granus Anna Nociarová. Stotožňujeme sa s jej názorom a pozývame vás na výstavu do synagógy, ktorá je verejnosti sprístupnená do 14. septembra 2012, pondelok až piatok od 10. do 12. hod. a od 13. do 15. hodiny.

V. Kúkolová + foto

DREVENÁ PAPAĽA...

Výstava elektronických rádii, inštalovaná vo výstavnej sieni Obecného úradu vo Valaskej, potrvá do konca septembra. Exponáty sú zo zbierky Ing. Milana Luptáka, ktorá pozostáva z vyše šesťdesiatich kusov. Zaujímavosťou je, že si prijímače zberateľ sám opravuje. Pán Lupták poskytol viac ako dve tretiny svojej zbierky, aby v dobe digitalizácie umožnil širokej verejnosti oboznámiť sa s prijímačmi - trpasličími, malými, väčšími, strednými i veľkými, stolnými a stojanovými gramorádiami, či inými značkami elektrónkových rádii. Prevažujú prijímače zn. Tesla, výnimkou sú rádiá vyrobené za druhej svetovej vojny - zn. Tunggram a Telefunken. Ak chcete vedieť kto bol Nikola Tesla, o prvej sérii vyrobených rádii, o najstarších, najkvalitnejších, najväčších a najťažších prijímačoch, či unikátnych rádiách, odpovede hľadajte na výstave, ktorá je verejnosti sprístupnená od pondelka do štvrtka od 8. do 16. hodiny a v piatok od 8. do 12. hodiny (po tel. dohovore na čísle 67 11 509). Súčasťou výstavy je ukážka meracích prístrojov a vojenských poľných telefónov.

vk

Autor výstavy M. Lupták objektívom J. Petrúškovej

Spomienky

„Žiarila z teba láska a добрota, budeš nám chýbať do konca života. Nie je ti dopriať 70. narodenín medzi nami osláviť, a tak ti 5. septembra pôjdeme aspoň sviečku na hrob zapáliť.“

Dňa 28. septembra si pripomíname aj dvadsiate výročie od smrti nášho drahého manžela, otca a starého otca

Júliusa MEDVEĎA z Brezna

Spomíname na teba s láskou a úctou

...

Dňa 20. septembra si pripomenieme tri roky ako nás navždy opustil milovaný manžel a otec

Vladimír KÁMEN z Brezna.

S láskou a úctou spomínajú manželka a synovia

...

Dňa 10. septembra uplynú štyri roky odvtedy, ako sme sa navždy rozlúčili s milovanou manželkou, mamou, starou mamou a dlhoročnou spolupracovníčkou

Silviou TOMČIKOVOU z Brezna.

Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

Manžel, deti s rodinou

a kolektív odboru infomédií a propagácie

Podakovania

Ďakujeme všetkým príbuzným, známym, spolupracovníkom z centrálnej údržby a tahárne rúr za účasť na poslednej rozlúčke s našim drahým bratom

Ľubomirom BUDAJOM z Hronca.

Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Dychovej hudbe ŽP.

Sestra Blanka s rodinou

...

Ďakujeme príbuzným, priateľom, susedom, známym, bývalým spolupracovníkom a ostatným za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom, otcom a starým otcom

Valterom MITTERPACHOM z Podbrezovej.

Zároveň ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.

Smútiaca rodina

Inzerčná služba

Predám 3-izbový byt v Brezne. Kontakt: 0905 638 253

...
Predám pekný, lacný pozemok v Rohoznej. Kontakt: 0905 511 505

...
Predám garáž v Podbrezovej, Šupkova štvrť. Cena 4000 €. Kontakt: 0903 552 598

...
Predám 3-izbový byt v Brezne, Nálepčova 5 (10. poschodie), čiastočne prerobený. Cena dohodou. Informácie: 0907 171 001

...
Predám 1-izbový prerobený byt na Štiavničke. Cena dohodou. Kontakt: 0948 516 864

...
Predám rodinný dom 2+KK, Valaská-Piesok, cena dohodou. Kontakt: 0904 144 252

Chcete sa stretnúť?

Ak ste absolventi odboru prevádzkový elektromontér, ročník 1974/77, Stredného odborného učilišťa strojárkeho Piesok, ozvite sa na telefónne číslo 0907 054 879.

Život v piesni

Dvadsať hudobných rokov oslávi skupina Blindman (Milan Kvietok/Marek Botev) koncertom ŽIVOT V PIESNI, ktorý sa uskutoční v Mestskom dome kultúry Brezno 16. septembra o 16. hodine, s účasťou Miriam Kočtúchovej, Evy Wolframovej, Ivana Muriňáka a ďalších hostí. Vstupné je dobrovoľné.

Žiaci, neprehliadnite!!!

Dychový orchester Železiarne Podbrezová hľadá spevákov, hráčov na dychové a bicie nástroje. Vhodné pre žiakov a absolventov ZUŠ, konzervatória, amatérskych hráčov s praxou v dychovom orchestri. Ďalej hľadáme žiakov, záujemcov o odbornú výučbu na dychové nástroje. Hudobné nástroje môžeme požičať.

Záujemcovia sa môžu prihlásiť v dňoch utorok až štvrtok v skúšobni orchestra v čase 15. do 17. hodiny.

Kontakt: 645 1440, 0903 636 667

septembrovým pracovné jubileá 45-ročné

Vladimír BARBIERIK
Ján FABRICIUS
Milan KOVÁČIK

40-ročné

Jaroslav BELKO
Miroslav BUKOVEC
Miroslav CENCER
Ján FIGL'UŠ
Ján FLOSNÍK
Ľubomír IŠTVÁN
Jozef KOVÁČIK
Juraj LEITNER
Jozef LESÁK
Ján MEDVEĎ
Ivan MIHÁL
Ivan MILAN
Milan MOTYČKA
Vladimír SIMAN
Damian VETRÁK
Ivan VLČEK

35-ročné

Tatiana BARZÍKOVÁ
Ján BOHÁČIK
Ivan FABIAN
Jozef HAVIAR
Jaroslav HORVÁTH
Igor KINDERNAY
Michal KOJNOK
Ivan KRIŠKA
Miroslav KUPEC
Karol KVAČKAJ
Ján KVIETOK
Ľubomír LONGAUER
Miroslav MALINA
Pavol MEDVEĎ
Jozef ONDRIČEK
Marian RABATIN
Ivan STIERANKA
Jaroslav ŠKULTÉTY
Cyril ŤAŽKÝ
Viera VOLFGANGOVÁ

Životné jubileá

Jozef GUGA
Ivan KRIŠKA
Peter NAGY
Ing. Zuzana PENIAKOVÁ
Katarína SCHREINEROVÁ
Ján BOŠEĽA
Ján FIGL'UŠ
Eva GUZMOVÁ
Ľubomír KŇAZÍK
Ján MAKKI
Vladimír SIMAN
Katarína TRANGOŠOVÁ
Július ASTALOŠ
Dušan DANIŠ
Ing. Jozef DVORSKÝ
František HORVÁTH
Jindřich HÝŽDAL
Ing. Ľudovít IHRING
Jozef MEDVEĎ
Michal PATRÁŠ
Stanislav VANÍK

S trénerom podbrezovských tímov aj o letnej príprave PREVIERKOU BUDE SVETOVÝ POHÁR

Pod vynikajúce výsledky podbrezovských kolkárov, ktoré ich zaradili na svetovú špičku, sa podpísal aj srbský tréner Miloš Ponjavič. Po prvý raz prišiel do Podbrezovej v januári 2010 na pozvanie manažmentu Kolkárskeho klubu ŽP Šport, a.s. Hneď pri prvej návšteve sa zotožnil s cieľmi klubu a po júňových majstrovstvách sveta juniorov prijal trénerský post pre A-mužstvo. Počiatočnú neistotu u neho vystriedalo presvedčenie, že i tu bude pokračovať v príprave seniorov na najvyššej úrovni a v plnom tréningovom nasadení, ktoré neovplyvnia starosti o materiálne, technické, či organizačné zabezpečovanie. Tak, ako sa vyjadril, tieto zložky nielen v kolkárskom klube ŽP Šport, a.s., fungujú na vysokej úrovni. „S reprezentačnými tímami Srbska sme dosiahli svetové priečky v mládežníckych, ale aj seniorských kategóriách. V zbierke svetových trofejí mi však do tohto obdobia chýbali dva poháre. Podarilo sa mi túto medzeru vyplniť s podbrezovskými hráčmi hneď v úvode mojej trénerskej činnosti na Slovensku. Najprv sme zvíťazili v Svetovom pohári a potom nasledovalo víťazstvo v Lige majstrov. Na domácej pôde sme po jedenásty raz v rade získali majstrovský titul,“ zapomínal na prvý rok pôso-

Profesor Miloš Ponjavič, 51-ročný tréner KO ŽP Šport, pochádza zo srbského mesta Gornji Milanovac. Absolvoval Vysokú školu telesnej kultúry a športu v Belehrade, na ktorej pôsobil ako pedagóg v oblasti metodiky a deväť rokov bol riaditeľom športového odboru mesta Gornji Milanovac. Od roku 1994 ako reprezentačný tréner viedol mládežnícke tímy, v rokoch 2000-04 seniorov a nasledujúce štyri roky pripravoval obidve reprezentačné kategórie. Pod jeho vedením sa srbskí seniori stali majstrami sveta (2009, 2011), no vychoval aj majstrov sveta v jednotlivcoch. Na majstrovstvách sveta jednotlivcov v Banja Luke bol vyhlásený za najlepšieho trénera.

benia v Podbrezovej a pokračoval „...čiže, to čo som chcel s týmto mužstvom dokázať sme aj napriek počiatočným obavám z oboch strán urobili. Som športovcom - atlétom, takže samotné tréningy boli pre hráčov zmenou, na ktorú si však rýchle zvykli. Pritvrdili sme v kondičnej príprave, pridali beh – vytrvalostný v prírode, či rýchlostný v telocvični a všetko to doplnili kondičné zostavy v posilovni.“

Zaujímala nás aj súčasná letná príprava kolkárov, veď takto dobre rozbehnutý „podbrezovský rýchlik“ si nemôže dovoliť spomalenie. „Máte pravdu, dostali sme sa do čela svetovej kolkárskej špičky a musíme sa sústavne snažiť o čo najlepšie výkony, aby sme obhájili víťazstvo v Lige majstrov a pokúsiť sa o získanie Svetového pohára 2012. Je to veľmi ťažké, zaväzujúce, samozrejme náročné na prípravu. Tento cieľ sme mali pred sebou aj v letnom

období. Z mojich skúseností bola tohtoročná príprava najkvalitnejšia. Prebiehala nielen na domácich dráhach, kde sme mali viacero sústredení za sebou, ale aj v Taliansku, Nemecku. Jej súčasťou bolo absolvovanie množstva turnajov, niektoré sme pre nedostatok času museli aj odmietnuť. Sme v súčasnosti žiadaným tímom, takže tých pozvánok na účasť na rôznych kolkárskych podujatiach neustále pribúdalo a pribúda,“ dodal.

Nás však zaujímalo, kedy ich čaká prvá najväčšia previerka. „Na Svetovom pohári od 2. do 6. októbra v nemeckom Augsburgu. Nemôžem povedať, že by tamojšia kolkáreň bola taká dobrá ako v iných krajinách, neumožňuje špičkovým hráčom vydať zo seba maximum, no my sa nevzdáme a zabojujeme o prvenstvo. Kolký sú technickým športom a keď nie je dobrá kolkáreň, je len minimálny rozdiel medzi

špičkovými hráčmi a tými – poviem, slabšími. No verím, že sa nám v Nemecku podarí preukázať kvalitu tímu,“ prezradil Ponjavič.

„Dodržiavanie metodiky prípravy pod vedením tohto trénera v ďalších podbrezovských tímoch, ktoré viedol

vlni – seniorského béčka a céčka, ako aj družstva juniorov, už prinieslo prvé ovocie. Sám zhodnotil túto prácu, ako „...úspešnú, veď B-mužstvo skončilo v Extralige na 3. mieste. Zároveň sa presadili dvaja juniori, ktorí sa dostali do reprezentácie Slovenska (Luboš Figura a Erik Kuna). Traja z dorastencov sú výkonnostne na tom tak dobre, že verím v ich zaradenie do reprezentačnej šestky (Tomáš Dziač a Radovan Balco, Marek Štefančík).“

V závere nám tréner prezradil, že pobyt na Slovensku mu pripomína domov. Aj v Srbsku žije v takýchto krásnych horách. Príroda je teda rovnaká, jazyk trochu odlišný, no túto bariéru prekonal za niekoľko mesiacov a dnes sa už neobáva ani mikrofónov slovenských športových redakcií.

V. Kúkolová + foto

V prípravnom turnaji zvíťazila Podbrezová A

V Podbrezovej sa 25. augusta uskutočnil 3. ročník prípravného turnaj troch miest Modranka, Pobedim a Podbrezová, ktorého víťazom sa stalo družstvo ŽP Šport Podbrezová A (3969 bodov). Druhú priečku si vybojovalo družstvo ŠK Modranka A (3706), tretiu obsadilo družstvo ŽP Šport Podbrezová B (3691). Hostiteľom turnaja pre nasledujúci ročník bude Kolkársky klub Pobedim.

V hodnotení jednotlivcov prvé

tri priečky obsadili naši hráči: 1. Vilmoš Zavarko (714), 2. Jovan Čalić (682) a 3. Ivan Čech (654). Poradie družstiev:

1. ŽP Šport Podbrezová A – 3969 (Zavarko 714, Čalić 682, Čech 654, Kyselica 644, Tomka 643, Foltin 632)
2. ŠK Modranka 3706
3. ŽP Šport Podbrezová B – 3691 (Vadovič 648, Kuna 645, Pašiak 632, Kürty 602, Šibal 584, Figura 580).

(kys)

Foto: I. Kardhordová

V druhom kole Slovenského pohára so Zlatými Moravcami po bezgólovej remíze nasledovali pokutové kopy, v ktorých šťastnejším bol súper

Tip na víkend **Veľký Choč**

Jeseň je ideálna na výlety do hôr. Ak sa rozhodnete pre trochu náročnejšiu túru, odmenou vám bude nádherný výhľad na vrchole - vyberte sa na Veľký Choč. Masív Choča má niekoľko vrcholov, ktoré majú aj v názve a tak je Zadný, Predný, Malý a Veľký Choč, ktorý je najvyšší a nachádza sa v nadmorskej výške 1 611 metrov nad morom. Choč je dominantným pohorím liptovského a oravského regiónu. Výstup naň trvá zhruba 2,5 až tri hodiny.

Najjednoduchšia je trasa z Valaskej Dubovej, kde sa nachádza aj Jánošíkova krčma (stojí na mieste, kde stál niekedy drevený hostinec opradený povestou, kde chytili v roku 1713 Juraja Jánošíka, keď ho zradila stará krčmárka so svojou dcérou). S Jánošíkom sa trochu spája aj výstup na Choč, cestou z Valaskej Dubovej je veľká skala, ktorá sa nazýva Jánošíkov stôl. Nasledujú majestátne Tesné skaly a potom strmší výstup skalnatým chodníkom cez les na Strednú Poľanu, odkiaľ je Veľký Choč niečo vyše hodiny cesty. Možno počas túry nadobudnete

pocit, že tá cesta je nekonečná a pri vrchole už máte toho dost, ale keď sa tam dostanete, naskytne sa vám pohľad, aký ste ešte nezažili. Ak vám bude priat počasie uveríte, že toto je skutočne najkrajší vyhlídkový bod na Slovensku. Pripomína pohľad z lietadla - kruhový rozhľad na okolité pohoria. Na západe vidieť Malú Fatru a jej najvyššie vrchy Veľký Rozsutec a Veľký Kriváň,

južnejšie sú pohoria Veľkej Fatry, na juhovýchode Nízke Tatry a na východe Západné Tatry. Na severe sú Oravské Beskydy a ich Babia hora. Mimochodom Choč bol s oravskou krajinou zobrazený na rubovej strane desaťkorunovej bankovky, ktorá bola v obehu v rokoch 1983 až 1993.

Keďže výstup na Veľký Choč patrí k stredne náročným túram s prevýšením tisíc metrov, dôležitá je pevná turistická obuv a rezervné oblečenie pre prípadne zlé počasie na vrchole.

ok + foto

Najkrajší vyhlídkový bod na Slovensku sa nachádza na Choči

NA FUTBALOVÉ ZÁPASY

8. septembra o 10. hod. na starý FŠ v Brezne
na 1. ligu mladších žiakov: FO ŽP (U-13, U-12) – MFK Dolný Kubín
o 11. hod. na FŠ v Brezne
na 1. ligu dorastu: FO ŽP (U-19, U-17) – MŠK ŽILINA
o 15.30 hod. na FŠ Podbrezová – Kolkáreň,
na II. ligový zápas mužov: FO ŽP – Dubnica
15. septembra o 10. hod. na FŠ vo Valaskej
na 1. ligu starších žiakov:
FO ŽP (U15, U-14) – FK Pohronie Žiar nad Hronom

NA KOLKÁRSKE STRETNUTIA

8. septembra do DŠ ŽP
o 10. hod. KO ŽP C – Jelšava, o 12.30 hod. KO ŽP B – KO ŽP A
15. septembra do DŠ ŽP
o 10. hod. KO ŽP ženy – Piešťany.